

שניים ינקים עם כינור

בראשית הם היו ילדי פרחים שנדדו ממקום למקום, והתנגדו לצורת החיים האמריקנית • עלעול מקרי בספר התנ"ך והתחברות עם שלושת האבות הביאו את מקס ורוזי (לימים מיכה ושושי) הררי לעלות לארץ ישראל ולהגשים את ייעודם בחיים - בניית נבלים מקראיים • כיום מיכה עובד במרץ על בניית שחזור כינור דוד המקראי • אנחנו רוצים שאנשים מבחוץ יסתכלו על הנבלים שלנו, ויגידו לעצמם שבישראל לא מייצרים רק כלי נשק יפים אלא גם כלי נגינה יפים", הם אומרים

אלי ברדושטיין

במבט ראשון נראה כאילו כל הסיפור הזה לקוח מאגדה עתיקה. קודם נשמעים קולות של רגליים מטופפות על האדמה המכוסה עלים, כעבור כמה רגעים נגלית מבעד לעצי היער אישה יפה בשיער ארוך וחלק המתבדר ברוח, ופנים כסומק אפרסקי קל. לרגליה נעלי בד שחורות, ואת מותניה עוטפת חצאית ורודה ששוליה נופלים על רגבי האדמה. שורשיי (כלומר שושי, רק במבטא אמריקני), פיה מודרנית, מתקרבת בצעדים קלים על גבול הריחוף, פוסעת אל תוך טטוריו עץ ששימש עד לא מכבר כלול תרנגולות, אחוזת בנבל מקראי, ומתחילה לפרוט עלי. נעימה קסומה, למילות המזמור הידוע מספר תהילים: "ה' רועי לא אחסר". כעבור כמה רקות מגיח מיכה בעלה. תלתליו הבלונדיניים האפירו זה וזו, לראשו כיפת בד גדולה ("אני שייך לקבוצת יראי שמים"), מזוקק, תמיד ושורף.

מיכה הררי עובד במרץ, מנסה לנצח את הזמן, בהנחה שהמשיח אמור לבוא כל רגע מלווה בחמורו הלכן, כדי לסיים את בנייתו של הכינור המקראי, לקראת הקמתו של בית המקדש השלישי. מדובר בכלי מיתר עשוי עץ, 1.70 גובהו ובערך מטר רוחבו, ששימש את הלויים בבית המקדש. לאחרונה הועבר דה מאוקראינה לישראל תרומה בסך 25 אלף דולר לצורך זה בריוק. "מכון המקדש" שהשיג את התרומה, בונה באמצע עות תרומות ובתום מחקר מדויק, את כלי המקדש. הכינור המקראי הוא בין החפצים הבודדים שעדיין חסרים לו כדי להשלים את הקולקציה. בחלקו של הררי, אחד האמנים הבודדים בעולם וכנראה היחיד בארץ הבונה נבלים וכינורות מקראיים, נפלה הזכות לבנות את כינור דוד הראשון לבית המקדש השלישי. אחרי שעות של התבוננות ונבירה בעברם המורכב כב בני הזוג הררי, המסקנה המתבקשת היא שמדובר בשני ילדי פרחים, היפים שנאלצו להתבגר,

ומצאו דרך רוחנית וכיפית לעשות זאת. מה שנקרא, בורגנות עם שורשים. השניים מתגוררים בבית בסגנון כפרי עם הרבה עץ מכל הכיוונים, עמוס כפרטי דיהוט לא שגרתיים, הממוקם על צלע הר כמושב דמת דואל שבהרי ירושלים, ומשקיף על נוף מיוער ופראי. בחצר הבית גדלים גידולי שדה, ולצדם בריכה הממולאת במים טבעיים וסאונה כפרי רית צמורה, שעציה עדיין פולטים גלי חום מהערב הרומנטי שעבר.

לפני שמכון המקדש גילה אותם, היו אלה תיירים יהודים בעיקר מארצות הברית, שהתרגשו נורא למראה כלי נגינה אותנטיים מתקופת המקרא, ונהגו לרכוש אותם כמוכרת מביקורם בארץ הקודש. אז היו... התנות בירושלם, ובבית המלאכה הועסקו 13 עובדים. היום זה אינטנסיבי קצת פחות, אך עדיין מספק פרנסה נאה. ממוצע הזמנות של שני נבלים מקראיים בחודש, במחיר התחלתי של 2,800 דולר לחתיכה של נוסטלגיה שאפשר גם לנגן בה.

מקס ורוזי בדרכים

אבל ההתחלה היתה שונה בתכלית. סוף שנות ה-60, מקס ורוזי בתחילת שנות ה-20 לחייהם. המך קום הגיאוגרפי הוא קליפורניה. סביבם חיה ובוועי

רנסה מגוונת, אך תמיד גם תשלב את מיומנות התיקון והשיפוץ של הגיטרות של מיכה, אופס, כלומר מקס.

"חיפשנו את המקום המושלם. כל מקום שעברנו אליו היה פרימיטיבי יותר. חיינו שנים רבות בלי מים זורמים וחשמל. פשוט חיפשנו את המקום המושלם שחיים בו כמה שפחות אנשים", משחזרת שושי בלהט מהול בנוסטלגיה רומנטית עזה.

אלוהים נוגע בהם בפעם הראשונה, כשהם ספונים בבקתת עץ מבודדת בהרי הרוקי. זה כמה חודשים שמקס ורוזי מתגוררים בבקתה במעבה היער, כשבן האנוש הקדוב אליהם נמצא במרחק של שני קילומטר רים וחצי, והעיירה הקרובה במרחק כ-220 קילומטר. פעם בשבוע הם נוסעים בוואן החבוט שלהם לעיירה לקניית מצרכים בסיסיים. המים מגיעים מהנהר הסי מוך, עצים להסקה יש בשפע. רוזי מגדלת ירקות וגי ייצרת נרות ביתיים, וכדי לא למות משעמום, בשעות הפנאי, רוזי קוראת ספרים בקול. עד שהגיעה סופת השלג שכיסתה שני שלישים מהבית בשלג לבן וסי מך, שלא איפשר לצאת החוצה. ביומיים הראשונים זה דווקא היה סרט-סרט. כלואים בתוך הבקתה, מפשידים מים מקצת שלג שהצליחו לגרד מבעד לחלון, וקוראים ספרים לאור נרות. כיום השלישי הם התחננו להפסקה שבוששה לבוא. הספרים נגמרו, ורק

מיכה: "איזו ציונות. באנו כי אנחנו יהודים, כי אלוהים רצה אותנו כאן. אם לא הייתי יהודי, הייתי עוזב בשנייה. אני מחובר לאדמת ישראל בנשמת. אין לי ברירה אלא לחיות פה, אתרת מה יש לי לחיות בין מיליוני ערבים ששונאים אותי?"

התנ"ך הישן שרוזי שוחבת כבר שנים בין המיטלטלין שלה, מזכרת מבית הספר של יום ראשון שהיה משעי מם כל כך, כך היא מספרת, נשאר כדי לקרוא בו ולא להשתגע מרוב תסכול.

עד אותו רגע לא פתחה אותו רוזי מעולם. בלית ברירה שלפה אותו רוזי מהתרמיל, וכמו שהיא תמיד נוהגת, התחילה לקרוא ממש מהעמוד הראשון "בראשית כדא אלוהים..."

"משהו קרה לנשמות שלנו באותו רגע. נכנסנו לזה חזק, וקלטנו שהאנשים המרליקים האלה כמו אברהם, יצחק ויעקב, שדיברו עם אלוהים ושינו את העולם, הם הקרובים שלנו. רצינו להתקרב אליהם, בניגוד לאותם קרובי משפחה שלנו שהגיעו מרוסיה ורק רצו להתרחק מהם", מספרת שושי בהתרגשות. תוך שהם גומעים את סיפורי התנ"ך בתאוה, מגלים השניים שאלוהים הבטיח להחזיר את כל הירודים שהתפזרו בכל קצוות העולם לארץ ישראל. "כשקראנו את זה חשבנו שאולי אנחנו חסרי מנוח ושלווה כל כך, ולא מרוצים מארץ הולדתנו, מפני

טת תנועת מתאה של דוד שלם על סגנון החיים האמריקני הכפייטי, על המלחמה בוויטנאם, על ההורים, על העניבות ועל התספורות. השניים, צאצאים למהגרים יהודים מסוריה ומרוסיה, נפגי שים בחנות טבע ומאו לא נפדרים.

היהדות לא ממש משחקת תפקיד במערכת היחסיים שלהם. "ברור שלנו באמריקה ירעת שאתה יהודי, אך העולם היה מגרה ומרתק כל כך שממש לא התעניינו בזה, ולמעשה רק רצינו להרחיק את זה", נזכרת שושי. אבל "השרכן הגדול" בכל זאת הפגיש ביניהם וחיכה לרגע הנכון, לרחוף להם קצת יירישי קייט. את חמש השנים הבאות הם עתידים לנצל לצבירת חוויות ייחודיות. הם יחששו את כל אמריקה בפולקסווגן ואן אופיינית לאותה תקופה, יהשו כמה שבועות או חודשים בעיירה מבודדת, אם אפשר אז בהרים, וימשיכו הלאה כשכל מיטלטליי הם תחובים בתרמילים מאובקים. כל מקום יהיה הקצנה של המקום הקודם. מבחינה נופית ואנושית. בכל מקום יהיו עוד פחות אנשים משהיו קודם. הפי

משרד ראש הממשלה
הרשות הארצית לשירותי דת

הודעה בדבר מטרה שעבורה ניתן לבקש תמיכה לפי סעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985

מחפסמט בזאת האפשרות לקבל, תמיכה של הרשות הארצית לשירותי דת (להלן - הרשות) משרד ראש הממשלה (להלן - המשרד) למסודות ציבור בהתאם לסעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

לפיתוח בתי עלמין המיועדים לקבורה אזרחית חלופית

א. בקשה לתמיכה יכול שתוגש רק על-ידי מוסד ציבורי כמשמעותו בחוק, המועיל שלא למטרת רווח (להלן - המבקש), ובהתאם לנוהל הגשת בקשות לתמיכה מתקציב המדינה במסודות ציבור ולדיון בהן (להלן - הנוהל). התמיכות יינתנו, בכפוף לתקציב שיוקצה למטרה זו, באופן שוויוני ולפי הקריטריונים הקבועים במבחני התמיכה.

ב. המבחנים למתן התמיכה אושרו ע"י משרד המשפטים לפרסום וימסדמו בקרוב ברשומות.

ג. עותק ממבחני התמיכה וטפסים להגשת בקשות לתמיכה ניתן לקבל במשרדי הרשות הארצית לשירותי דת, שכתובתה: רח' כנפי נשרים 7, קומה 2, גבעת שאול, ירושלים, או בטלמונים שמספרם 02-5311174/198. ובאתר האינטרנט של הרשות www.religions.gov.il

ד. בקשה לתמיכה יש להגיש על גבי טפסי הבקשה בהתאם לנוהל ולמבחני התמיכה המוצגים לטפסים להגשת הבקשה לתמיכה.

ה. על הבקשות להתקבל בכתובת הנ"ל עד ליום ראשון כ"ה אייר תשס"ז 13.5.2007 בשעה 12:00 (לידי מר יהודה אסף, ראש ענף קבורה ברשות).

ו. בקשת תמיכה, שלא תוגש במועד שנקבע בשלושה עותקים, כולל כל המסמכים הנדרשים, תיפסל.

ז. יודגש כי מתן תמיכה לזכאים יתבצע רק לאחר אישור התקציב כדן.